

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 35196-11-20 מדינת ישראל נ' מ. (עציר)

35231-11-20

בפני כבוד השופט ארז פורת

מדינת-ישראל

המאשימה:

- נגד -

א. מ. (עציר), ת"ז XXXXXXXXXX
ע"י ב"כ עו"ד יוסף חורי

הנאשם:

גזר דין

פסק הדין מותר בפרסום בהשמטת כל פרט מזהה של הנאשם.

1. במהלך פרשת ההגנה, הודה הנאשם בעובדות כתב האישום, בביצוע עבירה של **חבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329(א)(1) ו-(2)** לחוק העונשין, התשל"ז-1977, והורשע בה. מלכתחילה נשמעו מספר מצומצם של עדים, כששמיעתם לגישת ההגנה נועדה להטיל ספק ביסוד הכוונה המיוחדת הנדרשת בעבירה הנדונה. אחר שמיעת המתלונן והנאשם, ובעקבות הערותיי קיבל הנאשם אחריות לעבירה כאמור והודה בה.

2. כתב האישום מתאר אירוע שבו דקר הנאשם את המתלונן באמצעות מברג, על רקע סכסוך של מה בכך. לנאשם הייתה חנות המצויה בסמוך לחנות של אחי המתלונן. ביום 3.11.2020, רכש המתלונן מאפה מהנאשם, ולאחר שנגס בו, ירק אותו מפיו תוך שהעיר לנאשם על מחירו הגבוה. בין הנאשם למתלונן התפתח ויכוח, במהלכו דחף הנאשם את המתלונן, ובתגובה, ליפף המתלונן על ידו רצועת מתכת, שבר מטאטא והחזיקו בידו. בהמשך, זרק המתלונן את שברי המטאטא והשניים המשיכו להתווכח, כשבידו של המתלונן היה אגרופן קטן מפלסטיק. הנאשם נכנס לחנות, נטל סכין יפנית ויצא עמה לכיוון המתלונן והשניים המשיכו לצעוק אחד על השני. בשלב זה אחי המתלונן הגיע והרגיע את הרוחות.

דקות ספורות לאחר מכן נעל אחי המתלונן את חנותו ועזב את המקום. המתלונן שפנה לעזוב אף הוא, עבר שוב ליד פתח חנות הנאשם, כשבידו שקית עם קופסאות שימורים. מהראיות שנשמעו עלה כי המתלונן אף הצטייד בשרשראות המשמשות לקשירת כלבים שהיו בחנות אחיו. הנאשם הבחין

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 35196-11-20 מדינת ישראל נ' מ. (עציר)

בו ובמעשיו, נטל מברג שהיה במקום, והחל להתקדם לעברו. המתלונן שחש מאוים, שאל את הנאשם לפשר מעשיו, השליך לעברו מספר פחיות שימורים והחל להימלט מהמקום. הנאשם החל לרדוף אחריו עם המברג בידו. כשהשיגו, התקרב אליו על מנת לפגוע בו, והמתלונן בתגובה היכה בכתפו של הנאשם. במהלך הקטטה ביניהם דקר הנאשם את המתלונן שלוש דקירות עם אותו מברג, שתיים באזור החזה ואחת בעין ימין. המתלונן החל לברוח מהמקום, והנאשם רדף אחריו תוך שהוא מניף את המברג לעברו על מנת לנסות לדקור אותו שוב. המתלונן הצליח להתחמק מניסיונות הדקירה הנוספים ונמלט מהמקום. הנאשם חזר לחנות והמתלונן פונה לקבלת לטיפול רפואי. כתוצאה מהדקירות נגרמו למתלונן חתכים ודימומים. הוא נזקק לתפרים ונגרם נזק משמעותי וחמור לראיתו.

בנסיבות אלו דקר הנאשם את המתלונן מספר פעמים, באמצעות נשק קר, בזמן שהאחרון ניסה לברוח ממנו, וגרם לו לפציעות חמורות, וזאת ברקע לויכוח שהתגלע בין השניים וכלל התגרות הדדית. בישיבת הטיעון לעונש התייצב המתלונן ביוזמתו, ומסר כי חלה הטבה משמעותית במצבו ובכושר הראייה שלו, הגם שמצבו לא חזר לזה שהיה טרם קרות האירוע. הנאשם נטול עבר פלילי.

3. בעניינו של הנאשם הוגש תסקיר ממנו עלה כי גילו 32, הוא רווק המתגורר עם אמו שחולה במחלת ניוון שרירים מתקדמת. בגיל 20 אובחן כחולה במחלת נפש. הורי הנאשם התגרשו כשהיה בן 5, והנאשם תיאר אלימות של אביו כלפיו אמו בתקופה שלפני הגירושין. האב מתמודד אף הוא עם מחלת נפש, והנאשם אינו בקשר עמו. ברקעו של הנאשם, מספר ניסיונות אובדניים ואשפוז בבית חולים פסיכיאטרי. הנאשם שולב בדיוור מוגן של עמותת אנוש, אך לפני כשנתיים עזב את המקום כדי לגור עם אמו, נוכח התדרדרות שחלה במצבה הרפואי. הנאשם העלה קשיים ממעצרו הנוכחי במסגרת תיק זה, ומסר כי ניסה לשים קץ לחייו בעת מעצרו, על ידי שתיית אקונומיקה. עו"ס בית המעצר דיווחה כי הנאשם מתמודד עם מצוקה נפשית וחברתית במעצרו, וחווה חוסר אונים. הוא מצוי במעקב אצל הפסיכיאטר במתקן המעצר. עוד עלה בתסקיר כי הנאשם פתח את החנות כחודשיים לפני האירוע בתיק זה, וכי במועד ביצוע העבירה חווה עומס על רקע עבודתו. הנאשם דיווח כי הפסיק ליטול את הטיפול התרופתי הקבוע לו הוא נזקק, כשבוע לפני שביצע את העבירה.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם הביע חרטה, צער רב ואכזבה מהתנהגותו, לקח אחריות מלאה על מעשיו והיה מודאג ממצבו של המתלונן. הנאשם אף הכיר בנזקקותו לטיפול, והביע נכונות להתחייב לתהליך טיפולי ארוך טווח. נוכח הצורך במסגרת הרמטית במערך בריאות הנפש, בעלת רמת פיקוח גבוהה וגבולות ברורים, שאינה קיימת במסגרת שירות המבחן, נמנע האחרון מהמלצה טיפולית או שיקומית בעניינו. במכלול השיקולים העריך שירות המבחן סיכון גבוה להישנות עבירות דומות, ככל שהנאשם לא ישהה במסגרת המתאימה לו, ויטופל תרופתית כנדרש.

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 35196-11-20 מדינת ישראל נ' מ. (עציר)

4. המתלונן ואחיו העידו לפניי כעדי הגנה מטעם הנאשם. המתלונן העיד כי סלח לנאשם, וביקש לשחררו בהקדם כדי שיוכל לטפל באמו. עוד העיד שיש שיפור משמעותי בראייתו, אך עדיין סובל לעיתים מכאבים. גם אחיו של המתלונן ביקש לשחרר את הנאשם במהרה, ומסר כי הצדדים השלימו. אמו של הנאשם העידה אף היא, כשהיא מרותקת לכסא גלגלים, ומלווה במטפלת צמודה, וביקשה להתחשב במצבה ובצורך שלה בסיוע הנאשם בטיפול ובתמיכה בה.

הסנגור הגיש אסופת מסמכים הנוגעים למצבו הנפשי של הנאשם, שסומנו כולם במ/1. כמו כן הגיש רישיון קבורה של דודתו של הנאשם, אחות אמו, שנפטרה ממחלת ניוון שרירים לפני מספר חודשים (סומן במ/2). אמו של הנאשם חולה במחלה דומה.

5. הצדדים טענו לעונש ההולם לעמדתם ותמכו עתירתם העונשית בפסיקה. המאשימה עתרה לקביעת מתחם ענישה **שנע בין 5 ועד 8 שנות מאסר בפועל**. בנוסף עתרה לעונש של מאסר מותנה ופיצוי כספי למתלונן. המאשימה ביקשה לגזור את עונשו של הנאשם באזור האמצעי של המתחם. הסנגור עתר למתחם ענישה **המתחיל בשנת מאסר ומסתיים ב- 30 חודשי מאסר בפועל**. כמו כן ביקש לגזור את העונש בתחתית המתחם. עוד ביקש, כי אם הדבר ניתן, ריצוי עונשו יתבצע בבית חולים פסיכיאטרי, שם יוכל הנאשם לשהות כתחליף לשהות בבית הסוהר.

6. הנאשם בדברו האחרון שב והביע התנצלות בפני המתלונן והודה על הסכמתו של האחרון לקבל את ההתנצלות ולסלוח. הנאשם תיאר את הקשיים שחווה בבית המעצר, ואת הקשיים שחווה אמו בהיעדרותו.

דיון והכרעה:

7. כפי שכבר נפסק, קיים אינטרס ציבורי רב ב"הרתעה מפני שימוש בדרך של כוח ואלימות ליישוב מחלוקות וסכסוכים תוך שימוש בנשק קר" (ע"פ 7051/11 מדינת ישראל נ' טייבי (19/9/2012)). ובמקום אחר צוין כי:

"המסר שצריך לצאת מבית משפט זה הוא שחברה מתוקנת אינה יכולה להשלים עם שימוש בסכין לשם פתרון מחלוקות וסכסוכים. יש לשוב ולהדגיש כי זכותו של כל אדם לחיים ולשלמות הגוף היא זכות יסוד מקודשת ואין להתיר לאיש לפגוע בזכות זו. יש להילחם באלימות שפשטה בחברה הישראלית על כל צורותיה וגווניה, אם בתוך המשפחה ואם מחוצה לה, אם בקרב בני נוער ואם בקרב מבוגרים. זהו נגע רע שיש לבערו מן היסוד. לפיכך, שעה שנגע האלימות והפרת החוק פושה בחברתנו מן הראוי שידע כל איש ותדע כל אישה כי אם יבחרו בדרך האלימות ייטו בתי המשפט להשית עליהם עונשי מאסר מאחורי סורג ובריח" (ע"פ 3863/09 מדינת ישראל נ' חסן, בפס' 21 (10/11/2009)).

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 35196-11-20 מדינת ישראל נ' מ. (עציר)

8. הערכים המוגנים העומדים ביסוד העבירות מושא כתב האישום הם הגנה על הביטחון האישי, בריאות ושלמות הגוף. במקרה כאן הפגיעה בערכים אלה היא ברף הגבוה, נוכח ביצוע המעשים במהלך בריחת המתלונן מהמקום, כשברקע ויכוח פעוט ערך בין הצדדים. יש לציין גם את הפציעות שנגרמו, באזורים חיוניים כמו הפנים והחזה.

סרטון מצלמת אבטחה שתיעד את חלקו השני של האירוע, שכלל את הדקירות, הוצג לעיוני, וניכר כי הנאשם מבצע תנועות חוזרות ונשנות של הנפת ידו האוחזת באותו חפץ חד, המברג, לעבר המתלונן.

9. בחינת הפסיקה מעלה כי מדיניות הענישה בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה משתרעת על מנעד רחב של עונשים, כתלות בנסיבות הקונקרטיות: בע"פ 4454/19 פלוני נ' מדינת ישראל (נבו 30.7.2020) הורשע המערער בגרימת חבלה בכוונה מחמירה. המערער ושלושה אחרים השליכו לעבר המתלונן אבנים, היכו אותו במוט ברזל ובפטיש. בית המשפט המחוזי קבע מתחם שנע בין שנה ועד לשלוש שנות מאסר, וגזר על המערער עונש של 14 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון דחה את הערעור על חומרת העונש.

בע"פ לאפי נ' מדינת ישראל (נבו 16.2.2015) הורשע המערער בחבלה בכוונה מחמירה, בכך שבשל סכסוך עם מנהל העבודה שלו, שלף אגרופן ופגע בפניו של מנהלו באופן שגרם לו פציעה מדממת שהותירה צלקת. בית המשפט העליון הפחית ב-6 חודשים את עונשו, והעמידו על 30 חודשי מאסר בפועל.

בע"פ 9928/16 טהה נ' מדינת ישראל (נבו 21.1.2018) הורשע המערער בגרימת חבלה בכוונה מחמירה והחזקת סכין שלא כדין. המערער דקר את שכנו בגבו באמצעות סכין, על רקע עימות מילולי ביניהם, וגרם לחתך בעומק 7 ס"מ שהגיע עד לריאה. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה שנע בין 2-5 שנות מאסר בפועל, וגזר עליו עונש של 42 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית (בנסיבות של היעדר לקיחת אחריות ועבר פלילי). בית המשפט העליון דחה את הערעור על חומרת העונש.

בע"פ 2441/15 חכם נ' מדינת ישראל (נבו 7.6.2016) הורשע המערער בגרימת חבלה בכוונה מחמירה, החזקת סכין ושיבוש מהלכי משפט. המערער חשד כי המתלונן נפגש עם בת זוגו לשעבר. הוא נפגש עם המתלונן כשהוא מצויד בסכין ובשלב מסוים דקר אותו דקירה אחת בחזה, וגרם לפצע דקירה שחדר לריאה, ולשבר באחת מצלעותיו. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה שנע בין 4-7 שנות מאסר בפועל, וגזר עליו עונש של 52 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון דחה את הערעור על חומרת העונש, ואף דחה את טענתו לקרבה לסייג לאחריות פלילית בעטיו של מצב נפשי.

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 35196-11-20 מדינת ישראל נ' מ. (עציר)

10. בבחינת נסיבות ביצוע העבירה כאן, נתתי דעתי לתכנון המוקדם הקצר שכלל לכל הפחות את הצטיידות הנאשם במברג, כשראה את המתלונן מחוץ לחנותו ומתקרב אליו. עוד שקלתי את חלקו של המתלונן בליבוי הוויכוח שקדם לאירוע וכן הצטיידותו בשרשראות ובאגרופן. שקלתי גם את מצבו הנפשי של המערער במועד האירוע, ואת האפשרות המסתברת, שהפסקת הטיפול התרופתי תרמה לחוסר יציבות נפשית, ולכך השפעה על מידת אשמתו. לצד זאת שקלתי את האלימות בה נקט, עת דקר את המתלונן מספר דקירות בעוד המתלונן מנסה להימלט ממנו, שכוונו לכיוון הראש ופגעו בו. עוד שקלתי את הנזק שנגרם, לרבות נזק לראייתו של המתלונן, שדיווח כי גם היום, כשמונה חודשים לאחר האירוע, הוא סובל מכאבים ומצוי במעקב רפואי.

בשים לב למידת הפגיעה בערכים המוגנים, למדיניות הענישה הנוהגת ולנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, ראיתי לקבוע את מתחם הענישה בתיק זה כנע בין 30 חודשי מאסר בפועל ברף התחתון ועד ל- 66 חודשי מאסר בפועל בתקרתו. זאת בנוסף לעונש מאסר מותנה, ופיצוי למתלונן, במקרים המתאימים.

11. לא מצאתי עילה לסטייה ממתחם הענישה שקבעתי, בהעדר נסיבות חומרה ייחודיות או אפיק שיקומי קונקרטי. המוטיבציה שהביע הנאשם לקבלת טיפול היא מבורכת, ואולם אין בה די כדי להצדיק חריגה ממתחם הענישה נוכח היעדר חלופה שיקומית ספציפית, ובשים לב לחומרת העבירה ותוצאותיה.

12. באשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה: נתתי דעתי להודאת הנאשם בכתב האישום המקורי, שניתנה ללא הסכמה עונשית כלשהי. התרשמתי שהנאשם לוקח אחריות על מעשיו, ופעל לעריכת סולחה עם המתלונן, שאף הגיע לדיון והביע את רצונו להקל עם הנאשם. עוד שקלתי את עברו הפלילי הנקי של הנאשם, ואת כך שמעצרו הנוכחי הוא הראשון. שקלתי גם את דברי הנאשם בבית המשפט, בדבר הקשיים המשמעותיים שחווה במעצרו, כפי שהשתקפו אף בתסקיר המבחן. נתתי דעתי לנסיבות החיים המורכבות של הנאשם. עוד שקלתי את מצבו הנפשי במועד ביצוע העבירות. אדגיש כי בקשתה של האם כי הנאשם ישתחרר ממאסר כדי שיוכל לסייע בטיפול, מעוררת חמלה מחד, אך יש ליתן את הדעת גם לעובדה שהנאשם נעדר גב משפחתי תומך, כמפורט בתסקיר, ושהופעלו, ועדיין מופעלים עליו, לחצים רבים. התרשמתי כי ההתדרדרות במצבו הנפשי הייתה גם תוצאה של עזיבת המסגרת התומכת של עמותת אנוש והציפייה מהנאשם כי ידאג לטיפול הכולל בבית, באופן שאינו מותאם ליכולותיו ולמצבו הנפשי. אזכיר כי שירות המבחן המליץ על השמת הנאשם במסגרת תומכת והדוקה, לצורך שיקומו, והחזרתו לביתו אינה מתיישבת עם המלצה זו. אין ניתן שלא לחוש חמלה על הנאשם השוהה בבית הסוהר שעה שאימו במצב גופני ירוד ומתדרדר, והיא משוועת לנוכחות בנה לידה. לצד כל אלו, עומד האינטרס הציבורי של הרתעת הרבים והיחיד מביצוע מעשים אלימים בתגובה לסכסוך של מה בכך. בשקלול כלל הנסיבות לקולה ולחומרה, תוך מתן משקל

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 35196-11-20 מדינת ישראל נ' מ. (עציר)

משמעותי לסיטואציה האנושית שתוארה, מצאתי לגזור את עונשו של הנאשם בתחתית המתחם בעניינו.

13. אשר על כן, אני גוזר את עונשו של הנאשם כדלקמן:
שלושים (30) חודשי מאסר אשר יהוו עונש מאסר לריצוי בפועל ומניינם מיום מעצרו בתיק זה, בתאריך 3.11.2020.

נוסף לכך אני גוזר על הנאשם עשרה (10) חודשי מאסר אותם לא ירצה אלא אם בתוך שלוש (3) שנים מיום שחרורו ממאסרו ישוב ויעבור על עבירה של גרימת חבלה בכוונה מחמירה לפי סעיף 329 לחוק העונשין, או על עבירה של גרימת חבלה חמורה לפי סעיף 333 לחוק העונשין.

כמו כן אני מחייב את הנאשם בתשלום פיצוי בסך של 5,000 ₪ למתלונן, מר אנטון מירנוב, וזאת באמצעות קופת בית המשפט, עד ליום 1.10.2021. המאשימה תודיע לזוכה על זכאותו כאמור.

ניתן היום, ה' אב תשפ"א, 14 יולי 2021, במעמד הצדדים.

זכות ערעור כחוק מהיום, הודעה.

הצדדים קיבלו עותקי גזר הדין.

ארז פורת, שופט